

Mai Világ

Független politikai napilap



Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj. Str. Iuliu Maniu 8
Telefon: 6-30

Közlekedési kihágásnak

minősítették Amerikában az Oceán átrepülését, szárazföldi géppel. Ami azt jelenti, hogy az Oceán „áthágóit” ezután büntetni fogják, éppen úgy, mint a gyorsan hajító automobilost vagy az ut baloldalán járó szerkest. S ahogyan ez a furcsa intézkedés megtörtént, örök jellemzője fog maradni a kornak, amelyben élünk.

Az amerikaiak máris megunták, hogy egyre-másra keresgéljenek a repülőket, akik szárazföldi gépen nekimennek a mérhetetlen tengernek s nem törődve hóval, viharral, kockáztatják az életüket és el is vesznek. Amerika előbb hadihajók légióit küldte ki az egyes eltűnt gépek keresésére, de egyet sem tudtak megtalálni s a hajók néhány nap múlva azt a kegyetlen bejelentést tették, hogy beszüntették a nyomavesszett gép keresését. Aztán egyre kevesebb lett a kereső hajó. Az újságolvasók milliói is unják már, hogy mindig az egyhangú kudarcok hangolják le az ideiket, mert az amerikai ember jól akar keresni és nyugodtan akar élvezni.

Lindberget, aki igazán hős volt, mert egyedül és minden sikeres minta bátorító ereje nélkül tette meg az utat, félistenné avatta Amerika és ezzel meg is elégedett. A többiek már mérsékelt lelkesedéssel üdvözölték és azt mondták, hogy most már valami újabbat szeretne látni. Mert az ilyen hősiesség erőfeszítései, amelyek meghatóan utalnak valami magasabb eszményre, addig tartanak értékben, amíg valaki túl nem szárnyalja őket.

A külső sikerekben való versengés legfeljebb csak mintája a nemesebb versengésnek, melynek ideje még nincs itt: az emberiség szellemi és erkölcsi megváltásáért indítandó küzdelemnek. Addig a repülőgépek is csak arra jók, hogy bombát hajítanak belőlük, felderítő utakat végeznek velük, szóval az emberiség ellen használják fel azt a gépet, amelynek pedig az ember nagyobb mozgási szabadságát kellene szolgálnia.

Nem véletlen, hogy az Oceánrepülésből is, ebből a szinte mitológiai szimbólumból, hogyan lett egyszerű üzlet, amelynek nagy kockázatával nagy erkölcsi és anyagi haszon reménye van egybekötve. Levén már összeveszett társaival a sikeres repülés után és a veszekedés a legnagyobb nyilvánosság előtt történt, úgyhogy a hőstett üzleti oldala nagyon is világosan kiütközött. És ezzel kiábrándult a tömeg is, amely szereti, hogy legyenek hősök, de megköveteli, hogy azok ingyen törjék ki a nyakukat és ne dollárokért.

A pótválasztások eredménye

Két kormánypárti, két nemzeti parasztpárti és két néppárti jutott be a parlamentbe

(Bucuresti, szept. 15. A Mai Világ tudósítójától.) Tegnap reggel 8 órakor kezdődtek meg a választások, néhány megüresedett szenátori és képviselői mandátumért. A választási harcok rendkívül erősek voltak, miután a pártok minden erejüket fölvonultatták. Fogarásban rendkívül erős harc volt és a nemzeti parasztpárti jelölt megkapta a megyei s városi tanácsosok szenátorválasztóinak szavazatait. Fogaras várost tegnap csendőrség vette körül és senki sem léphetett be a város területére különleges engedély nélkül. Seislan nemzeti párti jelölt az utolsó pillanatban visszalépett, Popovici Tasca független liberális jelölt, akit Stelian Popescu igazságügyminiszter támogatott a választások ideje alatt, elhagyta a várost. A szenátorválasztás eredménye a következő:

Leadtak 676 szavazatot, melyből háromat megsemmisítettek. Megválasztották Mironescu nemzeti parasztpárti jelöltet 491 szavazattal. Boazea liberális 25 szavazatot, Matei liberális 97 szavazatot, Serban párton kívüli 49 szavazatot és Popovici Tasca, az igazságügyminiszter protezsztja 2 szavazatot kapott.

Baltiból jelentik: Cevleagu községben a 14. számú szavazóhelyiségben több száz szavazó megtámadta a szavazási helyiséget. Petrescu bíró választási elnök rendeletet adott a karhatalom pa-

rancsnokának, hogy akár fegyveres erővel is állítsa vissza a rendet. A katonaság több sortűzet adott. A katonák a levegőbe lőttek, de egy szavazó még is holtan maradt a színhelyen. Egy század katonaság vonult ki a rendet helyreállítani.

Jasiból jelentik: A szenátorválasztáson Lippa volt prefektust választották meg 621 szavazattal. Pognat avarescanus 14 és Canian parasztpárti pedig 4 szavazatot kapott.

Doroginból jelentik: Mavrodi liberális 399 szavazattal szenátornak választották. Cadianu nemzeti parasztpárti jelölt 142 szavazatot kapott.

Doljából jelentik: Raducanu nemzeti parasztpártit 16.118 szavazattal szenátornak választották.

Durostorból jelentik: Papacostea posta vezérigazgatót néppárti programmal 14.648 szavazattal képviselőnek választották. Camaracescu parasztpárti 6193 és Tzunov liberális pedig 373 szavazatot kapott.

Baltiból jelentik: Sentian Nita néppárti jelöltet 10.520 szavazattal képviselőnek választották. Edvard Mirto nemzeti parasztpárti jelölt 5500 és Cuza professzor pedig 3230 szavazatot kapott. Mirto kibuktatása óriási feltűnést keltett.

Eltűnt a Tarr-ügy aktaesomója

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 15.) A Dimineata jelentése szerint az ismeretes kolozsvári vasuti botrányügyben újabb szenációs fordulat következett be.

A letartóztatott Tarr János vezénylőtiszt ügyében a vasut részéről dr. Motiu és dr. Román jogügyi tanácsosok vezették a vizsgálatot, kik a vizsgálat eredményéről szóló jegyzőkönyveiket átadták a kolozsvári kerületi CFR igazgatóság egyik főtisztviselőjének. A vizsgálati jegyzőkönyv a főtisztviselő kezén eltűnt, anélkül, hogy az igazságügyi hatóságok tényezői belétekintettek volna, hogy megállapítsák pontosan a letartóztatott Tarr János tulajdonképeni bűnét.

A Dimineata véleménye szerint az aktacsomót eltűntető főtisztviselőnek minden oka megvolt az aktacsomók eltűntetésére és annak a gyanújának ad kifejezést, hogy az illető főtisztviselő legalább is cinkostárs.

Monstre zendülési perben ítélik ma a hadbíróóság

(Cluj-Kolozsvár, szept. 15.) A hadbíróóság előtt ma állanak annak a zendülésnek a tettesei, amely a múlt év októberében folyt le. A marosvásárhelyi helyőrségnek 400 katonáját egy szalárdi fatermelő céghez indították utnak, erdővágásra. A katonák vonattal Szászrégenben találkozott egy másik vonattal, amelyen szabadságra menő katonák utaztak.

A két vonat katonái összeszólalkoztak és parázs verekezés támadt. Többen megsebesültek. Az erdőtermelésre indult katonák vonattal végre Szalárdra

érkezett, de ott a fás cég szabad ég alatt táboroztatta őket a hidegben és az első nap egy lezunahó szikla két katonát megölt. Erre a katonák otthagyták Szalárdot, egy részük ezredéhez ment vissza, többek elszéledtek.

Az eljárás szökés és zendülés miatt indult meg, mint felbujtók Tető József és Hegedűs Sándor katonák szerepelnek. Májusban az első tárgyalás 4 havi fogságra ítélték a vádlottakat egy csoportját. Ma 20 katonát áll a bírók előtt. Igen sok tanút fognak kihallgatni.

Pelletier megérkezett Bukarestbe

Pelletier Deisy ma reggel 8 órakor Bukarestbe érkezett, miután Bécsben kijavíttatta gépét. A híres repülő holnap reggel tovább megy, Aleppo felé.

Pelletier reggel ötkor tovább repült Aleppóban.

Negyvenötmillióért ket pusztított el a tűz egy fatelepen

(Budapest, szept. 15.) Tegnap este tűz ütött ki a Dagály-uccán a Titai-fatelepen, amely a vállalat 7 holdas telepét és épületeit, a tűzoltók minden erőfeszítése dacára, elpusztította. A kár 1 és fél millió pengő (45 millió lej), mely biztosítás útján megtérül. A tüzet csak ma reggel 6 órára tudták eloltani.

Szigoru revízió alá veszik az agrárreform munkálatait

(Bucuresti, szept. 15. Rador.) A földmivelésügyi miniszter elhatározta, hogy a legszigorúbb revízió alá veszi valamennyi szolgálati ág működését és mindazon munkálatokat, amelyeket a földosztással és az agrárreform alkalmazásával kapcsolatosan végeztek.

Averescu miniszterelnököt Genfba küldi a kormány

(Bukarest, szept. 15.) A Politica szerint Bratianu Jonel miniszterelnök lépéseket tett az irányban, hogy rábírdja Averescu volt miniszterelnököt, ki jelenleg Olaszországba tartózkodik, a genfi tárgyalásokon való részvételre. Egyes politikai körökben Bratianu lépését úgy magyarázzák, hogy a miniszterelnök Averescu olasz politikai körökkel való közismert kapcsolatát akarja felhasználni arra, hogy Olaszország megváltoztassa addigi magatartását Romániával szemben.

Egy budapesti repülő világrekordot javított

(Budapest, szept. 15.) Kaszala Károly repülő tegnap felszállt a Mátyásföldi repülőtéren, hogy megjavítsa a kétszáz métermagjánál kisebb súlyú gépek világrekordját. A kísérlet teljes mértékben sikerült, mert Kaszala 9 óra 21 perc alatt 1146 kilométert tett meg és ezzel világrekordot javított.

MAI PÉNZPIAC

Zürichi nyitás, (szept. 15.) Berlin 12337 fél, Amsterdam 20767 fél, New-York 51862 fél, London 2521 fél, Páris 2033, Milánó 2823, Prága 1537 fél, Budapest 9065, Belgrád 913, Bukarest 321, Varsó 53, Bécs. 7310.

Nyomon van a bukaresti rend- őrség a Socaloglu gyilkosság ügyében

(Bucuresti, szept. 15.) Még élénk emlékezetében él mindenkinek az a borzalmas gyilkosság, melynek áldozata Elie Socaloglu bukaresti tőkepenész volt, Socaloglut saját villájában gyilkolták meg, mialatt lánya és sófförje a kapu előtt arra vártak, hogy irodájából lejöjjön. A szerencsétlen Socaloglu ugyan is autójából még egyszer felment az irodába, hogy meggyőződjék arról, miszerint jól bezárta-e az ajtót. Ezt az alkalmat használta fel az eddig még ismeretlen tettes, hogy borzalmas kegyetlenséggel megfojtja az öregurat, kinél sok pénzt sejtett.

A gyilkos azonban csalódott, miután Socaloglunál nem volt készpénz és a zsebéből kiszedett kasszakulesokkal pedig nem tudta a kasszáat kinyitni, úgy-hogy zsákmány nélkül volt kénytelen elmenekülni. C. Negrea vizsgálóbíró most értékes nyomokra akadt, melynek szövegei Tárgovistébe vezetnek és reméli, hogy rövid időn belül kézrekeríti a szörnyű gyilkosságot tettesét.

A székelyföldi agronomok visszaélései ellen erélyes vizsgálatot követel a bu- karesti sajtó

(Brassó, szept. 15.) Az utóbbi időben Háromszék környékén egyre több panasza merült fel az agronomok ellen, akik terrorizálva a községek lakosságát, különböző címeken taksákat szednek be a kisajátított földek után, sőt nem egyszer eltulajdonítják a más földjeit.

A székelyföldi agronomok visszaéléseivel kapcsolatosan a bukaresti sajtó is foglalkozik és Motoiu dr. tanácsos nevét emlegeti, mint a visszaélések vezetőjét. A Dimineata állítása szerint Motoiu tanácsos volt az, aki a visszaélések eredményeképpen villákat épített magának különböző fürdőhelyeken és mint teli rezidenciákat valóságos palotákat varázsolt elő saját céljaira. Ugyanezt tették az alantassai, valamint Motoiu tanácsos barátai is. A bukaresti központi hatóságok egyébként megindították már a vizsgálatot az erdélyi agronomok különböző visszaélései ügyében. Azonban, Háromszék-, Csik-, Udvarhely- és Kisküküllő- és más megyékben, ahol hasonló visszaélések történtek, a vizsgálat még nem kezdődhetett meg, miután a bűnösök mindent elkövetnek, hogy egy kedvező atmoszférát teremtsenek, melynek révén megsemmisíthetik a bizonyítékokat, amelyek bűnösségük mellett tanuskodnak.

A fővárosi sajtó egyhanguan kéri Argetoianu földművelésügyi minisztert, hogy sürgősen vezesse be a vizsgálatot és ezzel tanúságot tegyen amellett, hogy „nem tűri az erdélyi Motoiuk bűnös uton való megtollasodását, úgy, mint a regáti Manolestik és Enachestilok tették azt.”

Bukarestbe jön Stresemann külügyminiszter

(Genf, szept. 15.) A Népszövetség tanácsa csütörtökön fog foglalkozni az optánok ügyével. A Politica tudósítójának jelentése szerint a helyzet tisztul és a Népszövetség tanácsának legtöbb tagja elismerte az agrárreform érinthetlenségét.

Bratianu és Stresemann megbeszélése

alapján a német kormány delegátusokat küld Bukarestbe a függő kérdések meg tárgyalására. Valószínű, hogy Bratianu Vintila Berlinbe is ellátogat, Stresemann pedig október végén Bukarestbe jön. A román-német viszony a két miniszter találkozásával barátságosnak tekinthető.

Az erdélyi vállalatoknak nem kell tartaniuk kormánybiztosi kinevezésektől

Csak Bukovinában lehetséges a kormánybiztos-rendszer Statescu államtitkár nyilatkozata

Cluj-Kolozsvár, szept. 15.) Tegnap számunkban megírtuk, hogy a hivatalos lap szeptember 11-iki száma miniszteri határozatot közölt, amely szerint a kormány négy bukovinai iparvállalathoz kormánybiztost nevezett ki. A hír gazdasági körökben nagy szenzációt és sok helyen nyugtalanságot keltett. A nyugtalanság különösen Erdélyben volt fokozott, mert az Aradi Ipar- és Népbank válságával kapcsolatban az egyik kolozsvári lap eléggé el nem ítélhető módon felvetette a kormánybiztosi eszmét és ezzel kapcsolatban sokan arra következtettek, hogy a kinevezéseket kiterjesztik Erdélyre is.

A nagyfontosságú kérdésben a Radio Információs Buletin munkatársa megszólaltatta Statescu urat, a kereskedelmi minisztérium delegált államtitkárát, aki ebben a kérdésben illetékes nyilatkozni, mert a megjelent kinevezések

éppen az ő aláírásával jelentek meg a hivatalos lapban.

Statescu a következőket mondta: „Minden nyugtalanság felesleges. Szó sincs arról, hogy Erdélyt a kormánybiztosok kinevezésének veszélye fenyegeti. Bukovinában ez régebben fennálló rendszer és a mostani kinevezések nem egyebek, mint változások a kormánybiztosok személyében. Politikai változásoknak is lehetne ezeket mondani, amennyiben a most kinevezettek már az Averescu-kormány előtt is működtek kormánybiztosokként, mostani helyükön. Az Averescu-kormány kicserélte őket és újabb kinevezésükkel csak régi helyükre kerültek vissza. Ismételt hangsúlyozom, hogy szóba se került az a terv, hogy Erdélyben vállalatok, vagy bankok kormánybiztost kapjanak. Nyugtalanságra tehát nem lehet okuk.”

Egy erdélyi fiú kalandos útja az idegen légióon keresztül a kolozsvári hadbíróság börtönéig

(Cluj-Kolozsvár, szept. 15. A Mai Világ tudósítójától.) A nagyváradi állam-biztonsági hivatal tegnap egy megtört testű, zilált külsejű emebert kísért át a kolozsvári hatodik hadtest hadbíróságának fogházába. A fogoly, akit két csendőr vezetett, Csikei Scholtz Artur székelyudvarhelyi jegyző, aki 1918-ban külföldre ment és azóta bejárva a keleti országokat, az afrikai francia idegenlégió kinszenvedéseit átélve, csak most került vissza Erdélybe.

Scholtz Artur fáradtan diktálja be adatait. Született 1890-ben az udvarhelymegyei Okland községben és 1918-ig annyira vitte, hogy segédjegyzői állást kapott az egyik székelyudvarhelyi állami hivatalban. A forradalom kitörése után Jugoszlávián keresztül Bulgáriába, majd Konstantinápolyba vándorolt, ahol ismeretséget kötött egy Francieni francia ügynökkel, aki a francia idegen légio részére toborozott katonákat.

— 1922-ig szolgáltam, mint közkaptona, — mondja Scholtz — az afrikai puszták légiójában. Vitéz magaviseletemért azonban előléptettek egy fokkal. A Beduinok elleni harcban megsebesültem, kórházba kerültem, majd hosszas betegeskedés után reformált az ezredem. Felgyógyulásom után megint behívtak katonának és résztvettem a riffek ellen vezetett harcokban.

Csapatomban több, mint nyolcvanöt magyar fiú harcolt, akik közül számosan életüket veszítették.

Az idegen légioiban szolgáló magyarok névsorának egy részét magammal hoztam, az irataimat azonban ezzel együtt utközben ellopták tőlem.

Továbbiakban elmondja, hogy a riff harcok befejezése után Sidi Bel Abbes-

be került, itt hosszas utánjárás révén le szerelt, a hadosztályparancsnokság pedig Párisba utalta a leszerelt idegen légio-beli katonát. A francia fővárosban éveken keresztül dolgozott, utcát seprő, éttermekben mosogatott, később gyárban kapott állást, de soha sem keresett annyit, hogy rendesen megélhessen belőle.

Néhány héttel ezelőtt elhatározta magát, hogy visszatér szülőföldjére.

Pénzes levelet küldött a székelyudvarhelyi hatóságoknak és kérte, hogy küldjék meg az igazoló okmányait, melyek révén Párisban majd utlevelet szerezhet magának.

Okiratok helyett azonban az udvarhelyi primária írása érkezett meg, melyben tudatják Scholtzot, hogy a küldött borítékból kilopták a pénzt és ezért küldjön másikat, mert különben addig nem kaphat iratokat.

A pénz eltűnése valósággal megdöbbentette a nyomorban tengődő Scholtzot, aki elkeseredésében nagyot gondolt, vonatra ült és néhány nappal ezelőtt elindult utnak hazafelé. Lípesén, ismeretlen egyének mindenéből kifosztották,

olyannyira, hogy az idegenlégióból megmaradt igazoló írásai is nyomtalanul eltűntek.

Eddig tart az erdélyi székelyfiú kalandos története. Az események hátralevő mozzanatai már csak anyagát képezik egy szürke határátlépési per anyagának. Scholtzot ugyanis Nagyvárad előtt letartóztatták, mivel nem voltak iratai és a kolozsvári hadbírószágra hozták. Védője, Dunca Jenő dr. reméli, hogy igaza ki fog derülni.

Fuzionál a két magyar párt

(Prága, szeptember 15.) A magyar nemzeti párt nagygyűlést tartott Léván. A gyűlésen elhatározták, hogy nyilvánosságra hozzák a okmányokat azokról a tárgyalásokról, amelyeket a párt a kormánnyal folytatott a párt követelése ügyében. A választásokon a párt a magyar keresztényszocialistákkal együttesen fogja felvenni a küzdelmet és megfontolás tárgyává teszi, hogy teljesen egyesüljön ezzel a párttal.

Merényletet akartak el- követni Musztafa Kemal ellen

(Angora, szept. 15.) (Török Távirati Iroda.) A félhivatalos Hakimite azt állítja, hogy az a banda, amely Musztafa Kemal pasa ellen merényletet akart elkövetni, Görögországból jött Törökországba és kétségtelen, hogy a görög hatóságoktól támogatást kapott. A lap szerint Görögországnak ez a magatartása nem egyeztethető össze a jó szomszédsággal. A görög külügyminiszter azt fogja mondani, írja a lap, hogy egyáltalában semmi köze az ilyenfajta üzemekhez, tény azonban az, hogy ha nem is a külügyminiszter, de például a görög vezérkar bele van keverve a Törökország romlására alakult szövetkezésbe, ami egyáltalában nem enyhíti a helyzet súlyosságát. Várjuk az elégtételt, mert ha Görögország súlyt helyez Törökország barátságára, akkor elégtételt kell nyújtani, ellenkező esetben Törökországra hárul a feladat, hogy a szükséges intézkedéseket megtegye.

SZÍNHÁZ - MOZI

— Boross Géza és Kökény Ilona kabarétársulata az első este fényes sikere után minden valószínűség szerint telt ház fogja az ezutáni estéket végigkacagni a Boross-Kökény kabaréestéken. Csütörtökön este új műsor keretében Boross Géza, Kökény Ilona, Kondor Ibolyka, Komjátyi Károly műsoruk legjavát fogják adni és ezt a műsort megismétlik pénteken este is.

A színházi iroda hírei

Csütörtök: Boross Géza és Kökény Ilona kabarétársulatának harmadik estéje. B. bérlet.

Péntek: Boross Géza és Kökény Ilona kabarétársulatának bucsufellépése. C. bérlet.

Szombat: Cirkuszhercegnő. (Kolbay II-dikó, Tompa Béla vendégjátéka. A. bérlet.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Akácfa-virág.

Vasárnap 6 órakor: Az ismeretlen katonája. (Poór Lili, Táray).

Vasárnap fél 9 órakor: Erdészleány. (Kolbay II-dikó). B. bérlet.

Hétfő: Muzsikusz Ferkó: (Mende Klári, Kolbay II-dikó). C. bérlet.

61.000
darab

szappan

kerül eladásra augusztus 31.-től
szeptember 10-ig a

Rózsa Royal

drogeriában Cluj, Főter 26 sz. alatt
Egy vevő csak

6 darabig vásárolhat. Viszont
árusítóknak ugyanazok az árak mint
a nagyközönségnek.

Figyelje az árakat!

**Jobb világítás!
Több teljesítmény**

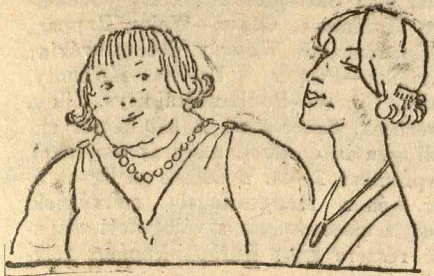
Gyárban.
Irodában.
Utelben.
Üzemben.

az új

Tungstam Lámpa
által
vigyazzunk az újformával

HIREK

A kedves barátinó



— Jaj, csak biztosan eljönne Jenő.
— Nyugodj meg kedvesem. Megmond-
tam neki, hogy itt leszek.

Egy különös dadogó

Kiszekesztem, mert senki sem fog rá-
ismerni. Van egy író ismerősöm, aki ab-
ban a csúf betegségben szenved — vagy
talán élvez? — hogy szüntelenül hazu-
dik. Azaz nem szüntelenül, mert néha da-
dog is. Ezt úgy értem, hogy amikor iga-
zat mond, akkor dadog, amikor pedig ha-
zudik, akkor folyékonyan beszél.

Ennek az a magyarázata, hogy az il-
lető betegesen rossz lelkiismeretű ember,
lelke mélyén valami titkolnivalója van s
most már egész lelki szerkezete úgy ala-
kult, hogy fél az igazmondástól. Hát ha
abból baj lesz. Ezért dadogja mindazt,
ami igaz, ellenben zavartalan folyamatos-
sággal mondja mindazt, ami hazugság.
Talán azért is szeret hazudni, mert jól-
esik neki a sok dadogás közt valamit fo-
lyékonyan is mondani. Például bemutat-
va a dolog így fest:

Mostanában Párisban járt s rengeteget
mesél Párisról. Többek közt ezt mondta:

— E-egy mamagyar ko-kocsmában e-
ettem e-egy se-sertés-karaját pá-pá-párolt
ká-káposztával e-egy pe-pengőért.

Tehát igaz, hogy volt egy magyar
kocsmában s ott sertés-karajért csekély
egy pengőt fizetett. Szép, igazán olcsó.

De azután később, sok minden közt ezt
is mondta:

— Eladtam egy párisi kiadó-cégnél
egy regényemet harmincezer frank ho-
noráriumért, most ősszel fog megjelenni
a regény franciául.

Miután ezt folyékonyan mondta, én ha-
bozós nélkül rávágtam:

— Ha-ha-hazudsz. Ne-nem i-igaz, ho-
hogy eladtad e-egy re-regényedet e-egy
pá-párisi kiki-adónak, bi-biztos, hogy
ni-nincs is ké-készen e-egy re-regényed.

Elmosolyodott s hallgatagon elismerte,
hogy hazudott. Tehát meg sem próbált
erősködni. Az ő érzése szerint megcáfol-
hatatlan igazság volt, amit mondtam, hi-
szén egész tökéletesen dadogtam.

— **Álhírek Mihály király betegségéről.**
A fővárosban tegnap az a felelőtlen hír
terjedt el, melyek szerint öfélése, I.
Mihály király megbetegedett volna. Hi-
vatalos helyről erőlyesen megcáfolják
ezeket a híreket. Öfélése szerencsére
nagyszerű egészségben van, Konstanzá-
ban nyaral és 10 nap múlva fog vissza-
térni a fővárosba.

— **Elkészült az új államszámviteli tör-
vény.** Bucurestiből jelentik: Bratianu
Vintila rotyati nyaralása alkalmával el-
készítette az állami könyvvezetés reor-
ganizálásáról szóló törvényjavaslatot. A
javaslat szövegét a miniszter elküldte
Radulescu pénzügyminiszteri államtit-
kárnak. Bratianu Vintila pénzügyminisz-
ter most Párisban tartózkodik, ahonnan
egy hét múlva utazik vissza az országba.

— **Letartóztatták a szaloniki cseh fő-
konzult.** Párisból jelentik: Az Informa-
tion athéni lapjelentése szerint a görög
bírói hatóságok utasítására letartóztat-
ták a szalonikii cseh főkonzult, mert az-
al gyanúsítják, hogy a hivatalos futár-
forgalmat csempészésre használta föl.

Grozavescu Traian családja semmi-
ségi panasszal élt Grozavescuné
felmentése ellen

(Cluj-Kolozsvár, szept. 15. Saját tud.)

Mint ismeretes, Grozavescuné megkezd-
te emlékiratainak kiadását, amelyben
súlyosan sérti a meggyilkolt világhíri
tenorista emléket. A Grozavescu-család-
ja ezzel az intencióval szemben: etorzió-
val élt s elhatározta, hogy Grozavescu
Olga révén egy bécsi lapban az emlé-
kiratok kiadása ellen fog erőlyesen ál-
lást foglalni. Ezek az állásfoglalások
még a hét folyamán napvilágot fognak
látni a bécsi sajtóban és egyoldala le-
leplezéseket fognak tartalmazni. Koves-
di Nelliről is, bizonyítva, hogy az asz-
szonynak a li: ák tulajdonképpen meg-

kegyelmeztek.

Bécsi jelentések szerint egyébként a
tenorista családja semmiségi panaszt je-
lent be Kövesdi Nelli felmentése ellen,
kérve a per újrafelvételét. Gurtler dr.,
a Grozavescu-család ügyvédje fogja fel-
terjeszteni a felfolyamodványt, amely-
nek indoklásában le fogja szögezni,
hogy Grozavescu volt felesége előre
megfontolt szándékkal ölte meg a teno-
ristát. Ezen állítását az ügyvéd komoly
indokokkal támasztja alá, melyek között
ott szerepel Grozavescuné kiadott em-
lékirataira való hivatkozás is.

A megszökött galaci sportmecenás
kolozsvári játékosokból toborozta
össze klubjátA sikkasztott milliók egy részét sportegyesületére
költötte Abramovici

(Cluj-Kolozsvár, szept. 15. Saját tud.)

Tegnap irtunk arról a sok milliós csa-
lási bűntügyről, amelyet a galatzi Du-
narea belföldelgozó vállalat Abramovici
nevű cégjegyzője követett el, számos ha-
mis váltó elhelyezésével. Abramovici, aki
a galatzi Amateur sportegyletnek elnöke
és mecenása volt, Kolozsvárt is jól is-
mert egyéniség, sportkörökben és számos
kolozsvári futballistát csábított el klub-
jaiktól, hogy saját klubjába átvigye
őket. A vizsgálat mai állása szerint Ab-
ramovici a sikkasztott pénz jórészét,
melyet a kártya meghagyott számára, a
nagyreszt kolozsvári fiukból álló sport-
klubjára költötte.

Ez év áprilisában egy ügynöke révén,
aki egy kolozsvári sporttüzletben volt a-
kalmazva, Galatzba csábította az Ama-
teur sportklubba itteni klubjaikból öt
játékost. A játékosoknak természetesen
fogalmuk sem volt arról hogy klubjuk
elnöke nem korrekt ember, mert Abra-
movici Galaczban közmegebecsülésben ál-
lott. Egyikük különben júniusban vizs-
szajött Kolozsvárra és esodákat mesélt
arról a kényelmes és gondtalan életéről,

— **Ujabb szigorú intézkedés a gyer-
mekparalízis terjedésének megakadályo-
zására.** Tegnap hét újabb poliomielitis
megbetegedési esetről kapott hírt az egész-
ségügyi minisztérium. A közlekedésügyi
minisztérium a járvány terjedésére való
tekintettel elhatározta, hogy a betegség
terjedésének megakadályozása végett be-
teget gyermekeket csak a harmadik osz-
tály egyes elkülönített fülkéiben engedti
szállíttatni a vasuton és rendszeres or-
vosi bizottságok fogják a vonatokon el-
lenőrizni, hogy nincsenek-e gyanús bete-
gek az utasok között. Az esetben, ha be-
teget gyerekeket a betegszállításra kije-
lőlt helyen kívül helyezték volna el a
szülei a vonaton, a beteget szállító ko-
csiknak összes utasait fertőtleníteni fog-
ják és vesztésgazt alá helyezik. A beteg
gyermek szüleit pedig szigorú bünteté-
sekkel fogják sújtani.

— **Pánik a cirkuszban.** Grácból jelen-
tik: Steinach környékén e hó 11-én erős
vihar volt, amely a Conrady-cirkusz sá-
rában 18000 schillingre becsült kárt oko-
zott. A vihar idején a cirkuszban épp
előadást tartottak és a 700 főnyi közön-
ség körében pánik tört ki. Baleset nem
történt.

— **Virgil Madgearu hazatérése után**
határozzák meg a nemzeti parasztpárt
gyulafehérvári ülésének a napját. A Po-
litica jelentése szerint Virgil Madgearu,
a nemzeti parasztpárt vezértitkára szeptem-

mber 18-án tér haza külföldi útjáról.
Madgearu hazatérte után a nemzeti pa-
rasztpárt igazgatótanácsa ülést tart,
melyen elhatározzák a Gyulafehérváron
tartandó nagygyűlés végleges program-
ját és a gyűlés megtartásának dátumát.

— **Halálos gyermekparalízis eset.**
Csongrádról jelentik, hogy a 6 éves Ro-
bacsinszky Idát Erdélyből hazajöve,
gyermekparalízis tünetei közöt augusz-
tus 29-én beszállították a szentesi kór-
házba. A kis beteg, aki egy pilanatig
sem nyerte vissza eszméletét, e hó 10-én
este meghalt. Hétfőn temették el Cson-
grádon nagy részvét mellett.

— **Erdélyi Béla csak a sport iránt ér-
deklődik a fogházban.** Budapestről je-
lentik: Erdélyit ma meglátogatta az
apja, Erdélyi Márk, akinek a vizsgáló-
bíró engedélyt adott a fiával való be-
szélgetésre. Erdélyi barna sportruhában,
frissen meborotválva jött fel az örök
között és bizakodva mosolygott. Ter-
mészetesen csakis családi ügyek megbe-
szélésére adott a vizsgálóbíró enge-
délyt. Erdélyi örült apja látogatásának
és azt kérdezte, hogy az apósa nem
fogja-e őt meglátogatni? Erdélyi Béla
dr. miután több apróbb kérdést inté-
zett édesapjához, a sportügyekre terelte
a szót és igen élénken érdeklődött a
legutóbbi napok sporteseményei iránt.
Nagy örömmel hallgatta, hogy Gombos
Sándor dr. lett megint Európa vívóbaj-

noka, viszont mély sajnálattal vette tu-
domásul, hogy Bárány Istvánnak nem
sikerült bolognai szereplése és Arne
Borg mögött második helyen végzett.

— Csak ez az, ami engem érdekel,
nincs semmi más a világon, egyedül
csak a sport — hangsúlyozta minduntá-
lan.

— **Erélyes rendszabályok a villanykör-
ték és élőfák rongálói ellen.** A kolozsvá-
ri rendőrséghez az utóbbi időben feltűnő
sok panasz érkezett, hogy lelkiismeretlen
emberek kilopják az utcai villanylám-
pákból a körtéket, az élő fákat pedig
lépten-nyomon rongálják. A feljelenté-
sek nyomán a rendőrprefektúra elhatá-
rozta, hogy a legszigorúbban fog eljár-
ni azokkal szemben, akiket rajtakapnak,
az ilyen brutalitásokon.

— **Közvetlen kocsiforgalom lesz Ma-
gyarország és Románia között az ujon-
nan felállítandó határállomásokról.** Bu-
karestből jelentik: A közlekedésügyi mi-
nisztérium elhatározta, hogy Románia és
Magyarország közötti vasutforgalom ki-
bővítésére számos új határállomást fog
feállítani és bevezeti a közvetlen kocsifor-
galmat Magyarország és Románia kö-
zött.

— **Ezer lejért összetaposták és szeggel
furták át a fejét.** Csernovitzból jelen-
tik: Néhány héttel ezelőtt borzalmas
gyilkosság történt a szomszédos Orofina
községben. Ismeretlen tettesek a kores-
mából hazajövet meggyilkolták Moscu
Hertanu fuvarost, akinél nagyobb ösz-
szegű pénz volt. A fuvaros holttestét
az utszéli árokban találták meg, mellé-
ben több késszurást fedeztek fel, testét
összetaposták, fejét pedig egy hatalmas
szeggel áttűtötték, úgy, hogy agyveleje
kilocsant. A vizsgálat megállapította,
hogy a fuvaros ezer lejtért váltott fel a
gyilkosság előestélyén a község kores-
májában s ezt valószínűleg a koresmá-
ban tartózkodók közül többen észrevet-
ték. A gyanu már az első perctől kezd-
ve egy Tanascu nevű földművesre tere-
lődött, aki meglátta, hogy az öregnek
pénze van, nyomába eredt, az erdő kö-
zelében pedig meg támadta, meggyilkol-
ta és kirabolta. A gyilkos sógora volt a
kocsomásnak, aki szintén tudott a bün-
tényről s ezért mindkettőjüket letar-
tóztatták. A letartóztatott vádlottak
mindvégig tagadták bűnösségüket és a
vizsgálat nem is igen tudott terhelő bi-
zonyítékokat felhozni ellenük, ezért rö-
vid vizsgálati fogság után az ügyészség
szabadlábra helyezte őket. A meggyil-
kolt fuvaros családja azonban a cserno-
vitzii főügyészségnél felebbezést jelentett
be a szabadlábra helyezés ellen s kérte
mindkét vádlott letartóztatását és vád-
al áthelyezését. A főügyészség helyt
adott a kérésnek, a bűnösöket letartóz-
tatta és napokban tárgyalásra kerül
a sor, amely igen izgalmasnak ígérkezik.



Régi 16
minőségben
is m é t
k a p h a t ó!

Kis üvegben is!

Hölgyeim!

Vételkötelezettség nélkül tekintsek
meg a

**Carmen
női kalapszalón**

ujdonságait Cluj, Calea Victoriei
(v. Kosuth Lajos-u.) 4.

Fogadjunk...



— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, hogy a pótválasztásokon is a kormány győzött.

— Előrelátható volt.

— Hogyan, maga ilyen előrelátó?

— Én nem, de a kormány. Előrelátó kormányunk gondoskodott, hogy a polgárok meg ne erőltessék magukat.

— Hát talán nem szép ez az általános választójog.

— Szépnek szép. De azt mondják, hogy egyelőre elégedjünk meg a jogunkkal. Különben is kisebbségi választás most nem volt, a nyári választásokra pedig már nem emlékszem.

— Hát bizony, jobb is azokat elfelejteni.

— Látja, Ugron kegyelmes ur sem felejtette el. Fegyelmet indított Kecske-méthy tanár ellen, aki aláírta a Kós-féle néppárt kiáltványát.

— Hát van a Magyar Pártnak fegyelmi joga?

— Nem, mint Magyar Párt indította a fegyelmet, hanem mint főgondnoki kar.

— Akkor hát Ugron nem mint politikus járt el?

— Ugyan kérem, állítottam én valaha is, hogy Ugron kegyelmes mint politikus járt el?

— De hiszen évekig volt pártelnök!

— Éppen akkor bizonyosodott be, Pancser ur.

— Ne személyeskedjen kérem. Inkább mondja meg, igaz-e, hogy a kormány sok milliót és sok munkát ad az árvíz-károsultaknak?

— Nézze, Pancser. Eckstein ur egyedül andalog az utolsó esti autóbuzban. A kalauz is unatkozik és beszédbe ereszkedik Eckstein urral. Így szól:

— Bizony, nehéz az élet. Kicsi a fizetés, a gyerekek meg egyre-másra nőnek. Hónap vége felé az ember már azt sem tudja, mit csináljon, annyi a gond...

Eckstein ur részvételt hallgatja, azután előveszi bugyellárját:

— No, ha így van, adjon még egy át-szállót.

— Érttem Pancser ur. Az átszálló-jegyet az adófizelő polgárokról fogják le-szakítani, de nem az árvíz-károsultak fognak vele kijönni a vízből. És ebben aztán benne maradunk...

Idégbetegségben, agyban, epilepsziában, migrénben, háterinc-sorvadásban és minden másféle betegségben szenvedőket felvesz a legszakszerűbb kezelésre a

„NERVA”-szanatorium

Cluj-Kolozsvár, str. Regală (Majális-u.) 12a. Speciális kezelések: phychó-és hypnotherapy, Wagner-féle maláriás kezelések, hűdés, bémulások kezelése a legmodernebb villanygépekkel és gyógyfürdővel.

„FOCUS” tűzfaválasztó

elsősz-tályu **bükkhasábot**

szállít kedvező árban

CLUJ,

Str. Gh. Enescu (v. Gyufagyár-u.) 3

Telefon: 4-88.

Egy rejtélyes orosz nagyhercegnőt őrizetbe vettek

(Bucuresti, szept. 15.) Érdekes átiratot kapott ma a bukaresti főkapitányság Debrecenből. A debreceni rendőrség őrizetbe vette Romanovska Alexandra orosz alattvalót, aki bemondása szerint orosz nagyhercegnő, mert anyja Miklós cárnővére volt. Romanovska Alexandra azért ment Debrecenbe, hogy az ott levő oroszok hazatérését elősegítse, azokat pedig, akik nem akarnak hazajönni, pénzségéllyel lássa el. Meg is látogatta a Debrecenben élő oroszokat, akiknek száma körülbelül tizenkettő. A rendőrség figyelni kezdte Romanovska Alexandrát, aki kihallgatásakor előadta, hogy az orosz vöröskereszt missziós nővére és tizenkét társnőjével érkezett Magyaror-szágba.

ságba.

Amikor az igazolványát kérték, kijelentette, hogy az a Nyiregyháza tartozkodó főnöknőjénél van. A rendőrségről telefonáltak Nyiregyháza, de ott nem találták az állítólagos missziós főnöknőt. Érdeklődtek Budapesten is a Sziv-utca 12. számú házban, ahol az orosz Vöröskereszt Egyesület igazgató-sága van. Itt azt az értesítést kapták, hogy tényleg dolgozik az európai államokban egy orosz missziós csoport, de az most jelenleg Bukarestben tartózkodik.

A rejtélyes nagyhercegnő addig a rendőrség őrizetében marad, amíg kilétét pontosan megállapítani nem tudják.

Filozófiai munkán dolgozik Kornis Ignác dr. az angyalföldi tébolydában

(Budapest, szept. 15.) A Kolumbusz-uccai zsaroló pszichoanalitikus, Kornis Ignác dr. tíz napja van az angyalföldi tébolydában. Az orvosok nap-nap után megfigyelést végeznek rajta és eddig még látogatót sem engedtek be hozzá. Mint hírlík, Kornis írószereket kért az elmeegógyintézetben, hogy nagyobb filozófiai munkát írjon. Kérését annál is

inkább teljesítették, mert a filozófiai munka minden bizonnyal értékes adatokat fog szolgáltatni, nem is a filozófiára, de Kornis elmeállapotára vonatkozóan. Az elmeorvosi megfigyelés után fog dönteni az ügyészség arról, hogy a zsarolás miatt lefolytatják-e Kornis ellen az eljárást.

Százmillió kölcsönt bocsát ki a Banca Nationala az inséggel küzdő lakosság felsegélyezésére

(Cluj-Kolozsvár, szept. 15.) A Monitorul Oficial tegnapi számában dekrétum jelent meg, amely szerint a munkaügyi és népjóléti miniszter meghatalmazást kap, hogy a központi népbankok, valamint a termelési és fogyasztói szövetkezetek központja útján segélyezés-akciót szervezzon az árvíz-károsult lakosság és az inséggel küzdők különböző utakon való felsegélyezésére.

A humánus akcióhoz szükséges költségek fedezésére a Banca Nationala százmillió kölcsönt folyósít.

A kölcsönt az állam garantálja és azt az illetékes minisztériumok józan belátásuk szerint használhatják fel a törvények idevonatkozó intézkedéseinek szemelőttartásával. Az akció minden bizonnyal enyhíteni fogja az inséggel küzdő lakosság nyomorát.

Megint hallat magáról a Ku-Klux-Klan

Kegyetlen orgiák között meggyilkolták egy német farmer leányát
A Ku-Klux-Klan emberei kerültek az ügyészi székbe

(Newyork, szept. 15.) Óriási bitrány foglalkoztatja a lapokat. Indiana állam kormányzója ellen eljárást indított az Amerikai Egyesült Államok legfelsőbb bizottsága, mert kiderült, hogy Edward Jackson kormányzó 10.000 dollárt fogadott el a hírhedt Ku-Klux-Klan szervezettől, hogy annak embereit nevezze ki ügyésznek egy bizonyos perben.

Korrupció és gyilkosság

Az 1925. év elején a hírhedt Ku-Klux-Klan szervezet élére egy Stephenson nevű kalandor került, aki alig tíz év alatt küzdötte fel magát erre a pozícióra, ami ténylegesen annyit jelentett, hogy ő volt Indiana állam ura. Stephenson a Ku-Klux-Klan borzalmasszertartásait szadistikus orgiákká fejlesztette ki és folyt a vér naponta, az odavetődött idegenek és négerék vére. Rendszerint ezeket a borzalmakat eltusolták, mert a négerekkel senki sem törődött és máskülönben is a Ku-Klux-Klan emberei ültek megvesztegetések következtében az ügyészi és bírói székekben. Legutóbb a Ku-Klux-Klan egy orgiáján meggyilkolták egy német farmer leányát. Ezt az ügyet már nem lehetett eltusolni, miután két indianapolisi lap sorozatos cikkekben leplezte a Ku-Klux-Klan rémségeit. Stephenson

„fővárázslómestert” a cikkek következtében lefoglalták és a bíróság élethossziglani börtönrre ítélte.

Leleplezések a börtönből

Stephenson fővárázslómester kiszabadítására mindent megtettek a Ku-Klux-Klan emberei. Miután az ítélet még nem volt jogerős, 10.000 dollárral megvesztegették Jackson kormányzót, hogy a fellebbviteli bírósághoz a Ku-Klux-Klan embereit nevezze ki ügyésznek. Stephenson azonban a börtönben azt hitte, hogy hívei elhagyták és ezért a börtönből szenzációs leleplezéseket küldött ki a két bátor Indianapolisi lapnak. Kiderült, hogy 10 éven keresztül pénzelte Indiana állam republikánus pártját, mi által korlátlan hatalomhoz jutott és szabadon üzhette rémségeit. A volt kormányzó, Warren T. Mac Cray, ki jelenleg család miatt egy börtönben ül, Stephensonnal szintén neki köszönheti megválasztását. Mac Cray volt kormányzó család miatt szintén feljelentette a jelenlegi kormányzót, kinek 10.000 dollárt adott, hogy családi ügyében felmentsék. Jackson jelenlegi kormányzó, kinek megválasztásához a Ku-Klux-Klan 73.000 dollárral járult hozzá, tagadja a vádakat, de a jelenlegi börtönben ülő volt cin-kosai bizonyítják minden állításukat.

SPORTVILÁG

Ausztria—Csehszlovákia. Vasárnap, szeptember 18-án Bécsben mérkőzik Ausztria válogatott csapata a csehekkel. A két csapat felállítása a következő: Ausztria: Saft—Rainer, Blum—Schneider, Hoffmann, Geyer—Weiss, Rappan, Jizda, Horváth, Wessely. Csehszlovákia: Planicka—Perner, Leifert—Kolenaty, Kada, Cipera—Podhrazil, Soltys, Silny, Dvoracek, Kratochwil. A két névsor annál fogva is érdekes, mert az osztrákok szeptember 25-én, a csehek pedig október 9-én a magyarokkal mérkőznek. Ezek a meccsek már a válogatott csapatok részére kiírt Európai-kupáért foly-nak.

Mi van a futballszakosztállyal? Uj-ból elmúlt kedd este, a futballszakosztály heti ülésének szokásos időpontja, de a nyári álom még mindig nem ért véget. A szakosztály most sem tartott ülést, a bajnokságok ügyében ezúttal sem történt semmi, meg van tehát minden kilátásunk arra, hogy az őszi bajnoki szezon valamikor novemberben megkezdődik. A központ rendelkezése szerint ugyanis addig meg sem lehet kezdeni a bajnokságot, míg a beosztás-hoz a központi szakosztály beleegyezését meg nem adta. Egyelőre azonban még a beosztás sincs sehol, hol vagyunk még a bürokratikusknak ismert központ engedélyétől? Talán nem is volna olyan nagy baj, ha nem volna bajnokság, de legalább mondják ezt meg mielőbb, ne hagyják az egyesületeket teljes bizonytalanságban, mert ma nem tudják őszi programjukat összeállítani sem.

Érdekes hírek. Rosenfeld Ferenc, a Haggibbor volt kapusa tegnap aláírta szerződését, amely egy évre a bécsi Hakoához köti. — A Kinizsi vasárnap Bukarestben játszik a Juventussal. — Kolozsvári kerület szövetségi kapitánya Araddal tárgyal Kolozsvár—Arad válogatott meccs közeli megvalósításáról.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. — Állatkeresőknek 50% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levele csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Intelligens családnál, Kolozsváron teljes ellátást keres, uri család 8-ik gimnázista fia, Megkeresést „Sürgős” jelígre a kiadóba.

Német, magyar perfekt, románul tudó könyvelő állást keres. Cim a kiadóban.

Kovács Bálint műmalma Cluj. keres azonnali belépésre egy elsőrangú főmolnár és két molnárt. Jelentkezni személyesen.

Budó olcsón 1 szekrény, kihúzó asztal 4 székek, két kis írói szék, tulipános láda, elazser, fehér paraván és állvány. László, Rákóczi-ut 37.

Két szolid urleány teljes ellátást kaphat családnál. Cim a kiadóban.

Tanulót villany- és rádiószerező szak-mában alkalmaz „Constructio” mérnöki iroda P. Unirii 6.

Menyasszonyok, vőlegények szerencsések lesztek, ha ékszeri és jegygyűrűt Markovitsól vesztek. Cluj. Fő-ter 6.

Megjötték! Legújabb divatu női télikabát modellek, az olcsóságról közismert Park áruházba, Cluj Malom-u. 6. ahol a legelőnyösebb feltételek mellett vásárolhat, ugyanott férfi-, női- és gyermekruha nagy választékban.

Kirakatát ha kevés áramfogyasztással legjobban akarja világítani, szereltesse a „Constructio” mérnöki irodával. Piata Unirii 6. Telefon 83.

Rados & Co.

Festéknagykereskedés

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 21.

Telefon 692.